

Nr 189.

Ankom till riksdagens kansli den 6 juni 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående markbyte med Hälsingborgs stad.

(1:a avd.)

I propositionen nr 92 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 22 februari 1946, föreslagit riksdagen medgiva, att i berörda statsrådsprotokoll omförmålt markbyte med Hälsingborgs stad må komma till stånd på i huvudsak de villkor, som i statsrådsprotokollet av departementschefen angivits.

I överensstämmelse med 1942 års försvarsbeslut ombildades det dåvarande till Hälsingborg förlagda Skånska kavalleriregementet till ett pansarregemente, benämnt Skånska pansarregementet. Efter förslag i propositionen 1943: 302 beslöt riksdagen (skrivelse nr 412), att för Skånska pansarregementet skulle uppföras ett nytt etablissement vid Hässleholm samt att de därigenom ledigblivna förlägningslokalerna i Hälsingborg åter skulle disponeras av ett kavalleriförband — Skånska kavalleriregementet — vilket utan utvidgning av arméorganisationen i övrigt skulle skapas genom utbrytande av vissa enheter ur Livregementets husarer och Norrlands dragonregemente. Denna omorganisation är för närvarande under genomförande.

I skrivelse den 18 december 1945 har *arméns fortifikationsförvaltning* överlämnat ett exemplar av ett med drätselkammaren i Hälsingborg avslutat preliminärt avtal rörande markbyte mellan kronan och Hälsingborgs stad samt hemställt, att ifrågavarande avtal måtte godkännas.

Enligt det föreliggande förslaget till markbyte mellan kronan och Hälsingborgs stad skall kronan avstå omkring 24 hektar av den närmast staden belägna delen av Skånska pansarregementets kasernområde, utgörande del av mark, som Hälsingborgs stad enligt ett år 1903 träffat avtal kostnadsfritt tillhandahållit kronan, och i stället erhålla markområden om sammanlagt omkring 78,5 hektar. Sistnämnda markområden omfatta dels ett område av omkring 13 hektar, som är beläget norr om kasernområdet och det med kasernområdet sammanhängande övningsfältet, dels ock ett område av omkring 65,5 hektar, som är beläget nordost om övningsfältet och mellan detta fält och den kronan tillhöriga s. k. Väla skog. Det större av dessa områden disponeras utan vederlag av kronan på så sätt att det skall, då så anses erforderligt av säkerhetsskäl, utrymmas så att skjutövningar kunna äga rum i riktning mot detsamma. Av utredningen i ärendet fram-

går att sådan utrymning hittills icke någon gång påfordrats. Enligt särskilda avtal ha vidare åt kronan upplåtits två vägar över området.

Kronans bytesområde, som är lämpat för bostadsbebyggelse, har av särskilt tillkallade värderingsmän åsatts ett värde av 10 000 kronor per hektar eller omkring 240 000 kronor. Stadens bytesområden, som utgöras av åker i god kultur, ha värderats till 2 400 kronor per hektar, vilket skulle innebära ett sammanlagt värde av omkring (30 000 + 155 000 =) 185 000 kronor. Med hänsyn till den inskränkning i det större områdets användning, som följer av kronans förutnämnda dispositionsrätt, ha värderingsmännen emellertid ansett befogat att räkna med en värdeminskning å området av omkring 30 %, varigenom värdet å detta område minskas till 1 750 kronor per hektar. Stadens bytesområdets värden uppgå härigenom till sammanlagt (30 000 + 115 000 =) 145 000 kronor. Staden har vidare förbundit sig att bekosta isänning av utav staden lämnade områden, anläggande av ny ridbana och flyttning av vissa byggnader. För dessa arbeten har staden avsatt ett belopp av 56 000 kronor.

Markbytet har tillstyrkts av vederbörande militära myndigheter.

Departementschefen har framhållit, att det med bortseende även från den värdeminskning å det större av stadens bytesområden, som kan följa av de kronan tillförsäkrade rättigheterna beträffande området, visserligen föreligger en värdedifferens av 55 000 kronor mellan de föreslagna bytesområdena. Härvid torde dock hänsyn böra tagas dels till de kostnader för anläggande av ridbana m. m., som enligt avtalet åvila staden, dels ock till det förhållandet att kronans bytesområde har värderats som tomtmark och stadens som åkerjord.

Ur övningssynpunkt innebär, framhåller departementschefen, markbytet för truppförbandet en påtaglig fördel. Genom detsamma sammanbindas två mindre övningsfält till ett sammanhängande område av omkring tre kilometers längd. Det område som avstås är icke så betydelsefullt ur övningssynpunkt, då det i viss utsträckning avskäres från övningsfältet i övrigt av det befintliga kasernetablissemnet. Med den utveckling som Hälsingborgs stads bebyggelse nått åt detta håll ha övningsmöjligheterna avsevärt beskurits. Det är enligt departementschefen av denna anledning av stort intresse, att kronan för övningsändamål får äganderätt till ett område av betryggande storlek. Genom det föreslagna markbytet utökas övningsterrängen med omkring 55 hektar, varjämte densamma som nämnts sammanfogas till ett helt område.

I betraktande härav har departementschefen förordat, att markbytet kommer till stånd på föreslagna villkor. I särskild skrivelse har överbefälhavaren på anförda skäl föreslagit, att med uppsättandet av kavalleriregementet i Hälsingborg skall tills vidare anstå. Prövningen av denna fråga är ännu icke slutförd men har synts departementschefen icke behöva påverka ställningstagandet i nu föreliggande ärende.

Utskottet.

Utskottet finner det föreslagna markbytet ur militär synpunkt innebära påtagliga fördelar för kronan. På grund härav och då de för bytet i fråga

angivna villkoren synas kunna godtagas, anser sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 22 februari 1946 omförmäلت markbyte med Hälsingborgs stad må komma till stånd på i huvudsak de villkor, som av departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll angivits.

Stockholm den 6 juni 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 188.
